

04.10.2013

Lapsiasiavaltuutettu
Maria Kaisa Aula

Lapsiasianeuvottelukunnan aloite 28.5.2013

Lapsen oikeuksien päivän määrääminen liputuspäiväksi

Ehdotus ja sen perustelut

Lapsiasianeuvottelukunta on 28.5.2013 päivätyssä aloitteessaan ehdottanut, että sisäasiainministeriö määräisi lapsen oikeuksien päivän 20.11. viralliseksi asetuksessa määritellyksi tai toissijaisesti Valtiokalenteriin merkityksi liputuspäiväksi.

Ehdotusta on perusteltu sillä, että YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen vuosipäivä on kaikkien lasten ihmisarvon tunnustava merkkipäivä. Lapsijärjestöt ovat toivoneet siitä jo pitkään virallista liputuspäivää. Liputus lisää lapsen ihmisoikeuksien tunnettuutta ja kohottaa sopimuksen yhteiskunnallista merkitystä. Lapsilla ei ole omaa liputuspäivää, vaikka sellainen on äideillä, isillä ja lukuisilla edesmenneillä suurmiehillä ja -naisilla.

Yleistä liputuspäivistä

Suomessa liputuspäivät jaetaan virallisiin ja vakiintuneisiin liputuspäiviin. Viralliset liputuspäivät on lueteltu liputuksesta Suomen lipulla annetussa asetuksessa (383/1978). Jokavuotisia virallisia liputuspäiviä on kuusi. Vakiintuneet liputuspäivät ovat muita yleiseksi liputuspäiväksi vuosien saatossa muotoutuneita merkkipäiviä, jotka Helsingin yliopiston almanakkatoimisto on merkinnyt kalentereihin. Vakiintuneita liputuspäiviä on vuosittain 13.

Asetuksessa mainittuja virallisia liputuspäiviä on muutettu vain kerran. Vuonna 1996 asetusta muutettiin ajan tasalle uusien vaalipäivien osalta. Uusien liputuspäivien vahvistaminen on liittynyt niiden vakiinnuttamiseen ja merkitsemiseen liputuspäiviksi kalentereihin. Liputuspäivän vakiinnuttaminen on mahdollista aloittaa siten, että sisäasiainministeriö suosittelee vuosittain liputusta, kuten tapahtui esim. Minna Canthin ja Jean Sibeliuksen syntymäpäivien osalta.

Sisäasiainministeriölle tehdään vuosittain liputuspäiväesityksiä monista arvokkaista asioista (viime vuosina keskimäärin 2 kpl/vuosi). Harkitessaan mahdollisuuksia uuden liputuspäivän vakiinnuttamiseen ministeriö pyrkii ottamaan huomioon sen Suomen lippu -komitean jo 1970-luvulla ilmaiseman kannan, että uusien liputuspäivien tulisi olla aiheeltaan mahdollisimman monen kansalaisen hyväksymiä, jotta yleinen liputus tuntuisi luontevalta. Liputusväsymyk-

sen ja liputuksesta aiheutuvien kustannusten kohoamisen välttämiseksi liputuspäiviä ei kuitenkaan saisi olla liian monta.

Sisäasiainministeriö on viime vuosina tehnyt kaksi esitystä Helsingin yliopiston almanakkatoimistolle uusien liputuspäivien merkitsemisestä kalenteriin. Minna Canthin päivä 19.3. oli ensi kertaa vuoden 2007 almanakoissa. Sibeliuksen syntymäpäivä 8.12. merkittiin ensimmäisen kerran vuoden 2011 kalentereihin. Molempia mainittuja merkkihenkilöitä koskevilla esityksillä on pitkä historia ja vakuuttava enemmistö ministeriölle tulleissa lukuisissa hakemuksissa.

Jatkotoimenpiteet aloitteen johdosta

Sisäasiainministeriö saa liputuksesta Suomen lipulla annetun asetuksen 3 §:n 1 nojalla määrätä valtion virastojen ja laitosten liputuksesta koko maassa tai yksittäisillä paikkakunnilla muulloin kuin virallisina liputuspäivinä. Sisäasiainministeriö on lapsiasianeuvottelukunnan aloitteen johdosta päättänyt antaa edellä tarkoitetun liputusmääräyksen lapsen oikeuksien päivänä 20.11.2013. Sisäasiainministeriö tulee samalla suositamaan yleistä liputusta kyseisenä päivänä. Vastaava liputusmääräys ja -suositus annetaan myös vuonna 2014.

Sen jälkeen, kun liputtamisesta lapsen oikeuksien päivänä on saatu kokemuksia ja mahdollista palautetta, sisäasiainministeriö päättää siitä, ryhtyykö se toimenpiteisiin päivän merkitsemiseksi vakiintuneeksi liputuspäiväksi kalenteriin.

Sisäasiainministeri

Päivi Räsänen

Neuvotteleva virkamies

Henri Helo

Jakelu

Lapsiasiavaltuutettu

Tiedoksi

Ministeri Räsänen
Kansliapäällikkö Nerg
Valtiosihteeri Anttoora
Erityisavustajat Andersson ja Nahkala
Hallintojohtaja Kerkelä